

Politisk radikalisering uden politik

Ulrik Dahlins bog »Autonom, pusher, mentor« om Søren Lerches vej fra vold og kriminalitet til et liv som mentor og radikaliserings ekspert er spændende og tankevækkende, men også upolitisk. Den burde være det modsatte.

AF LARS PLOUG

Bogen *Atonom, pusher, mentor* er journalisten Ulrik Dahlins portræt af Søren Lerche, der fra sit nuværende liv som mentor, højskolelærer og radikaliserings ekspert fortæller om sit gamle liv i radikaliserede (eller radikaliserende) og kriminelle (eller »kriminaliserende«) miljøer.

Lerche fortæller til Dahlin, hvordan han fra sin middelklassebarndom i Værløse fandt vej til det Fri Gymnasium og derfra til det autonome miljø. Det blev springbræt til en karriere som pusher, hashklubejer, voldsberedt, kriminel, ETA-inspireret gadekæmper, der også var klar, når der var nazister at slå på.

Jeg vil ikke anfægte eller bekræfte den ros eller kritik bogen har fået. Mit anliggende er her at spørge, om bogen overhovedet gør os klogere på det, Søren Lerche har brugt sit liv, eller rettere sin livshistorie, på at blive ekspert i, nemlig »radikalisering«.

True Crime

Kort vil jeg sige, at bogen er spændende, som bøger om mennesker med dramatiske liv ofte er det. Historien om Søren Lerches vej fra hashrygende teenager med dreadlocks til det autonome miljø og til karrieren som pusher og voldsmand er »true crime« og har mange af de elementer, som fiktionens krimier har det.

Fascinerende er også den energi og iværksættertrang, der synes at være Søren Lerches drivkraft i alt, han kaster sig over, enten det nu er organiseringen af overfald på nazibøller, pusherforetagendet de Brune Bude eller det arbejde som nutidens Søren Lerche gør for at hjælpe kriminelle (og altså »radikaliserede«) mennesker videre i deres liv og væk fra de relationer, der holder dem fast.

Forretningsfolk og ledere er godt stof, og Søren Lerche er efter alt at dømme begge dele.

Ud over altså at være underholdende, rummer bogen også kloge betragtninger om, hvad det er for psykologiske mekanismer, der gør det svært at komme videre i eller fra et liv formet af risikoen for at få alvorlige og måske livstruende og invaliderende bank, og af »nødvendigheden« af fra tid til anden at give nogle.

Og i Søren Lerches nye tilværelse som mentor og sparringspartner for folk, der gerne vil væk fra volden, men har svært ved at komme det, trækker han efter alt at dømme på personlige erfaringer, der utvivlsomt er nyttige og hjælpsomme.

Når man har brug for en vej ud af et miljø, hvor øretæverne sidder løst, når man skylder penge til folk, man ikke har lånt dem af, når fængslet er ved at knække en, når man skal være hård og i grunden har brug for at være blød, så er det ikke så tosset, at den, der skal hjælpe, har prøvet det og været dér.

Venstreradikalisering

Søren Lerche var ikke bare kriminel, men også radikaliseret. Som nævnt gik hans vej til de kriminelle forretninger over det autonome miljø, hvor han efter eget udsagn tilegnede sig en sort-hvid opfattelse af verden, hvor han hørte til de gode, der ville det gode, og stod overfor de onde, der ville det onde.

Det var, forstår man allerede i hovedpersonens forord, det (autonome) begreb om verden, der spillede en stor rolle i Søren Lerches valg af karriere som pusher og *nazibasher*.

Der er da heller ingen tvivl om, at der i 1990'ernes autonome miljø, som i mange andre venstreorienterede miljøer, var tendenser til at tænke verden så firkantet og til at gøre og (især) sige ting, der var motiveret af kortere eller længerevarende anfald af moralisme af den slags, der privilegerer bragesnak, veltalenhed og *gungho*-mentalitet over tvivl og

eftertænkksomhed.

Men der var, som bogens hovedperson selv skriver det flere steder, også rigtig meget andet i miljøet, som Søren Lerche kunne have kastet sine kræfter over end det organiserede hashpusheri, som i hovedsagen synes at være trukket af hans trang til at bruge sin forretningssans og organisationstalent, de mange penge og fornøjelsen ved at leve et liv, hvor der konstant er skrald på.

Politik

Han skriver ikke meget om den autonome politik, andet end at dens verdensanskuelse var sort-hvid og selvretfærdig, og der er meget lidt i bogen, der lader os tro, at der va dybere politiske motiver bag Sørens radikaliserings.

Han fortæller ganske vist om politiske dannelsesrejser til Mexico, hvor han opdagede, at Zapatisternes befriede områder i junglen ikke uden videre kunne kopieres til Danmark, og til Cuba, hvor det gik op for ham at ikke alt var så fantastisk, som han ellers have forestillet sig. Og på en tur til Baskerlandet studerede han ETA aktivisters gadekampstaktik og lærte sig at tilvirke nytårsfyrværkeri, så det kunne bruges som eksploderende projektiler.

Man får let den tanke, at Sørens radikaliserings i det autonome miljø mere står i gæld til hans fascination af den konspiratoriske praksis, revolutionsromantikken og sloganismen end af vreden over tingenes tilstand.

Årsag og virkning

Så måske det i virkeligheden forholder sig sådan, at det er Søren Lerche, som i følge ham selv på mange måder er atypisk for det autonome miljø, og kontroversiel i store dele af det, der har radikaliseret miljøet - eller offentlighedens billede af det.

Det er ikke uantageligt, at miljøer, hvor chancen for at gå agurk, stikke øretæver ud eller på anden måde spille kong gulerod, tiltrækker folk, der godt kan lide det. Og uantageligt er det vel heller ikke, at der i de miljøer findes en tendens til korpsånd, der tolererer dem, der forløber sig og rykker sammen for at modstå presset og fordømmelsen udefra.

Det gælder ikke bare kontroversielle sub- eller modkulturelle miljøer, der motiverer sig med det moralske klarsyn, men også i institutioner, hvor volden næsten per definition er bredt anerkendt som nødvendig i den »gode sags tjeneste«. Politiet og fængselsvæsenet er gode eksempler på den mekanik – mon ikke også folk bokser med det samme problem i hjemmevernet og blandt udsendte soldater. Der er meget lidt grund til at tro andet.

Vold og politik

Det handler ikke om at legitimere den vold, som Søren har været med til at begå mod nazister, hash-kurerer eller andre, men om at pege på et punkt, som jeg synes, han overser. For selvom han beskriver konfrontationerne mellem betjente og autonome som nogle, der fostrer usundt had på begge sider og motiverer vold fra begge parter, beskriver han sin egen radikaliserings som særlig, og *defineret* ved accepten af vold.

Der ligger han sig på linje med en anden radikaliserings- eller ekstremismeekspert, Peter Øvig Knudsen, der med bøger om nazi-bøddler, Blegingegadebånd og stikkerlikvideringer i

bagagen, og med en kommende bog om BZ-bevægelsen i værkstedet, beskriver forfatterskabets *drive* som en fascination af folk, der lader politisk ideologi og politiske formål legitimere vold.

Jeg har ikke læst alt, hvad Øvig har skrevet, eller hørt alt, hvad han har sagt, men det slår mig, at han ikke har opdaget, at accepten af vold til politiske formål ikke er begrænset til dem og det, han skriver om.

De fleste mennesker er ikke principielle modstandere af brugen af vold til politiske formål. Politiet fx er som voldsmonopol *baseret* på ideen om, at der findes politiske formål, som det er legitimt at bruge vold for at nå. Lov og orden fx. Og at der skal være et politi, eller en institution som politiet, er der bred enighed om.

Det betyder naturligvis ikke, at politifolk, der trækker pistolen eller slår med deres knippel, er radikaliserede, men det viser, at det i alt fald ikke *alene* er accepten af vold til politiske formål, der karakteriserer dem, vi finder på at kalde radikaliserede.

Udenfor folden

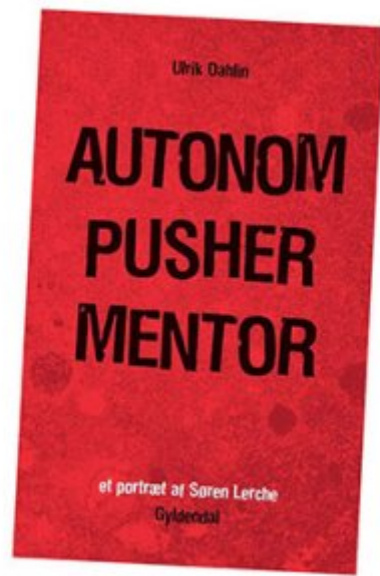
Den slags overvejelser er ikke til at finde i Søren Lerches bog. Muligheden for at der bag det, som Søren kalder radikalisering, kan findes en politisk logik eller et politisk motiv, der ikke bare er *stand in* for volds-begejstring, eller – som det er tilfældet med den ex-nazist, Søren Lerche nu holder seminarer sammen med – en svær barndom, bliver der ikke kastet mange tanker efter i bogen. Hvis nogen overhovedet.

Hvad vi efterlades med, er en forståelse af radikalisering som en anomali, en fejl der knytter sig til mennesker, som på grund af fikse politiske ideer, de har haft, dårligt selskab, de har været i, eller klø, de har fået som børn, har forladt folden. Og antiradikalisering er indsatsen for at få dem tilbage igen.

At det måske er folden, der er noget galt med, giver Søren Lerche os ingen eller få anledninger til at tænke over.

Og radikaleringen bliver i bedste fald stående som et samfundsproblem, der i bedste fald skal løses af mentorer og pædagoger på genopdragelsesmission, og i værste fald af voldsmonopolet, som i forvejen synes at være et af politikerne foretrukne værktøjer, når det handler om at løse samfundsproblemer.

Lars Ploug er cand.mag. og medlem af nyhedsredaktionen på Modkraft.

Redaktion: Kontradoxia

Emneord: antiradikalisering | radikalisering | kriminalitet | vold | venstrefløj | autonome |

Tak fordi du bruger Modkraft.

Vi håber du har læst noget interessant eller oplysende.

Du kan støtte Modkraft via MobilePay: **36 39 73 31**